

สำนักงาน | OFFICE
เศรษฐกิจอุตสาหกรรม | OF INDUSTRIAL ECONOMICS

DIE SHARE

ปีที่ 8 ฉบับที่ 91 ตุลาคม 2562

Circular Economy

กับการปรับตัวของภาคธุรกิจ เพื่อเศรษฐกิจที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

สามารถติดตามข่าวสาร
สาระน่ารู้ด้านเศรษฐกิจอุตสาหกรรมได้ที่

Contents

ประจำเดือนตุลาคม 2562

Editor's Note

สวัสดีคุณผู้อ่านจุลสาร OIE SHARE ฉบับที่ 91 ฉบับเดือนตุลาคม ช่วงนี้เป็นช่วงปลายฝนต้นหนาว ต้องเตรียมเสื้อผ้าว่อน ๆ เพื่อดูแลสุขภาพกันด้วยนะคะ และในจุลสารเล่มนี้ ก็ยังมีบทความสาระความรู้ดี ๆ ที่น่าอ่านกันอีกเช่นเคย

เริ่มกันที่ คอลัมน์ Econ Focus เรื่อง Circular Economy กับการปรับตัวของภาคธุรกิจ เพื่อเศรษฐกิจที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม คอลัมน์ Sharing เรื่อง มาตรฐานรถยนต์ยูโร... ทางออกฝุ่นพิษ PM2.5 และปิดท้ายด้วย เรื่อง เกร็ดความรู้เกี่ยวกับระบบข้าราชการญี่ปุ่น ในคอลัมน์ เก็บมาเล่า

ขอบคุณคุณผู้อ่านที่ติดตาม OIE SHARE กันมาตลอด แล้วพบกันใหม่นะคะ

ด้วยความปรารถนาดี

Econ Focus	Circular Economy	3
	ของภาคธุรกิจ เพื่อเศรษฐกิจที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม	
Econ Review	สรุปสถานการณ์การผลิตภาคอุตสาหกรรมเดือนสิงหาคม ปี 2562	6
Sharing	มาตรฐานรถยนต์ยูโร... ทางออกฝุ่นพิษ PM2.5	7
เก็บมาเล่า	เกร็ดความรู้เกี่ยวกับระบบข้าราชการญี่ปุ่น	8
Movement		11

ขอเชิญชวน !!

ร่วมประเมินความพึงพอใจและความผูกพันของผู้รับบริการ
สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562

ตอบแบบประเมินได้ที่ Facebook Fanpage
สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม

หรือสแกน QR-Code ได้ที่นี่

เพื่อประโยชน์ในการพัฒนา
และปรับปรุงการให้บริการที่ดียิ่งขึ้น

ลุ้นรับของรางวัล สุดพิเศษ

Chromecast
1 รางวัล

แก้วน้ำ
3 รางวัล

ร่วมสนุกได้ตั้งแต่วันที่ - 30 พฤศจิกายน 2562

ประกาศผลวันที่ 3 ธันวาคม 2562 ทาง Facebook Fanpage สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม

สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม Website www.oie.go.th Facebook Fan Page สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม Oie_news Oieprnews สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม

ที่ปรึกษา
ทองชัย ขวลิขิตพิเชฐ
อธิบดีกรมโรงงานอุตสาหกรรม รักษาการแทน
ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม
อดิทัต วะสีนนท์
รองผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม
อิทธิชัย ยศศรี
รองผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม
นิอร สุขุม
ผู้เชี่ยวชาญด้านเศรษฐกิจอุตสาหกรรมระหว่างประเทศ
ดวงดาว ขาวเจริญ
ผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาอุตสาหกรรม
ดุสิต อนันตรักษ์
ผู้เชี่ยวชาญด้านการขึ้นและเตือนภัยภาคอุตสาหกรรม
บรรณาธิการบริหาร
สมจิตต์ เอี่ยมวรชัย
เลขานุการกรม สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม
กองบรรณาธิการ
กฤษฎา นุรักษ์
ชาญชัย ไฉลกคงถาวร
เรวดี แก้วมณี
วรรณพร บุญยรัตพันธุ์
ประวีรา โพธิ์สุวรรณ
ญาดา ว่องวัฒนากุล
อัมพร สุวรรณรัตน์
บุญอนันต์ เศวตสิทธิ์
ภาคกร ประสิทธิ์สุข
เทพยุตา วงศ์วิโรจน์
พิมพ์กมล เจริญสุข

OIE SHARE ยินดีรับฟังความคิดเห็น คำชี้แนะ และข่าวประชาสัมพันธ์ต่าง ๆ ติดต่อได้ที่ กองบรรณาธิการ OIE SHARE กลุ่มประชาสัมพันธ์ สำนักงานเลขานุการกรม สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม ถนนพระรามที่ 6 แขวงทุ่งพญาไท เขตราชเทวี กรุงเทพฯ 10400 อีเมล : oieprnews@gmail.com

ข้อความที่ปรากฏใน OIE SHARE เป็นทัศนะส่วนตัวของผู้เขียน

หากต้องการนำข้อเขียนหรือบทความในฉบับ ไปตีพิมพ์ เผยแพร่
หรือเพื่อประโยชน์อื่นใด กรุณาอ้างอิงแหล่งที่มา

Circular Economy

กับการปรับตัวของภาคธุรกิจ เพื่อเศรษฐกิจที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

กองนโยบายอุตสาหกรรมมหภาค

อ ย่างที่เราทราบกันดีว่าการใช้ทรัพยากรธรรมชาติของมนุษย์ก็เพื่อตอบสนองต่อความต้องการและความเป็นอยู่ที่ดีหรือคุณภาพชีวิตของมนุษย์เอง แต่เนื่องจากประชากรของโลกได้เพิ่มมากขึ้นอย่างรวดเร็ว ประกอบกับการขยายตัวทางเศรษฐกิจและความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีเป็นตัวเร่งให้มีการนำทรัพยากรมาใช้ได้มากขึ้นและง่ายขึ้น การบริโภคทรัพยากรก็เกินกว่าความจำเป็นขั้นพื้นฐานของชีวิต ผลที่ตามมาจึงเป็นวิกฤตการณ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่คุกคามความเป็นอยู่ของสิ่งมีชีวิต อาทิ ปัญหาโลกร้อน มลพิษทางอากาศ ฝุ่นควัน PM2.5 ขยะทะเล และการปนเปื้อนของอาหารจากสารเคมีและ microplastic เป็นต้น ซึ่งสภาวะดังกล่าวนี้จะมีผลกระทบย้อนกลับทางลบ (Negative Feedback) ต่อคุณภาพชีวิตของมนุษย์ในที่สุด จึงปฏิเสธไม่ได้เลยว่าเรากำลังสูญเสียทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญไป โดยที่แทบไม่ได้ใช้ประโยชน์จากมันอย่างคุ้มค่า

Circular Economy โมเดลเศรษฐกิจเพื่อความยั่งยืน

ปัจจุบันผู้คนหันมาให้ความสำคัญกับการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่ามากขึ้น เนื่องจากตระหนักถึงปัญหาเรื่องการขาดแคลนทรัพยากรและปัญหามลภาวะทางสิ่งแวดล้อม และช่วยปลูกกระแสความใส่ใจสิ่งแวดล้อมของโลกขึ้นมาอีกครั้ง หนึ่งในนั้นคือ เกรตา ธันเบิร์ก (Greta Thunberg) นักเคลื่อนไหวด้านสิ่งแวดล้อม วัย 16 ปี ชาวสวีเดน ซึ่งได้ขึ้นกล่าวปราศรัยต่อบรรดาผู้นำจากหลากหลายประเทศทั่วโลก

**คนกรุงระวังPM2.5!
กทม.-ปริมณฑลอันตราย**

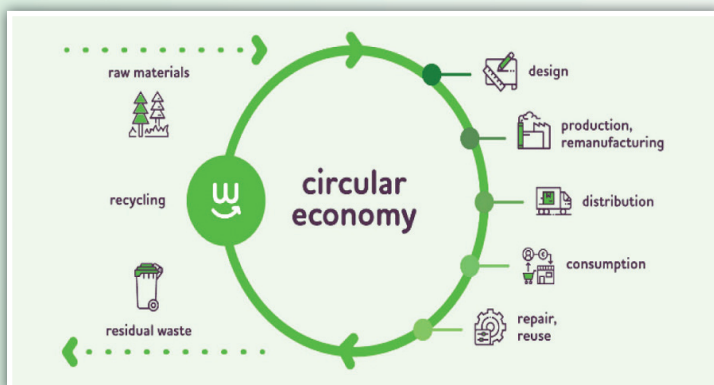
ที่ร่วมประชุมระดับผู้นำว่าด้วยการดำเนินการด้านสภาพภูมิอากาศ (UN Climate Action Summit) ที่สำนักงานใหญ่สหประชาชาติ ณ นครนิวยอร์ก เมื่อวันที่ 23 กันยายน 2562 ใจความสำคัญตอนหนึ่งกล่าวว่า “ผู้คนกำลังเดือดร้อน ผู้คนจำนวนมากล้มตาย และระบบนิเวศกำลังถูกทำลาย ประชาชนกำลังอยู่ในจุดเริ่มต้นของการสูญพันธุ์ครั้งใหญ่ แต่สิ่งที่ทุกประเทศให้ความสนใจกลับเป็นแค่เรื่องของเงินและการเติบโตของเศรษฐกิจที่ไม่สิ้นสุด” ขณะเดียวกัน

ที่มา: <https://www.usatoday.com/story/>

เลขาธิการใหญ่สหประชาชาติ แอนโตนิโอ กูเตียเรซ (Antonio Guterres) ได้กล่าวที่เวทีประชุมเดียวกันนี้ กระตุ้นให้บรรดาผู้นำโลกร่วมทำตามคำตกลงที่ให้ไว้ในความตกลงปารีส (Paris Agreement) เมื่อปี ค.ศ. 2015 ว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศโลก คือการลดก๊าซที่เป็นสาเหตุของปรากฏการณ์เรือนกระจกและภาวะโลกร้อน เนื่องจากปัญหาสภาพภูมิอากาศโลกและภาวะโลกร้อนเป็นเรื่องที่จำเป็นต้องได้รับการแก้ไขอย่างเร่งด่วน หากทุกคนยังไม่เปลี่ยนวิถีการใช้ชีวิตที่คุกคามสิ่งแวดล้อม นั่นหมายความว่าเรากำลังสร้างความเสี่ยงที่ร้ายแรงต่อทุกชีวิตบนโลก ทุกประเทศจึงต้องมีมาตรการอย่างจริงจัง

ดังนั้น การขับเคลื่อนเศรษฐกิจของนานาประเทศ ตลอดจนการดำเนินการขององค์กรธุรกิจทั่วโลกจึงต้องตระหนักถึงสถานการณ์ปัญหาดังกล่าวที่เกิดขึ้น และเร่งให้ความสำคัญกับการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดความคุ้มค่าและมีประสิทธิภาพมากที่สุด แนวคิดเศรษฐกิจหมุนเวียน หรือ ที่เรียกกันว่า Circular Economy จึงถูกนำมาใช้เพื่อเป็นอีกหนึ่งทางเลือกใหม่ที่จะพัฒนาเศรษฐกิจประเทศไปสู่ความยั่งยืน โดยการมุ่งให้ความสำคัญกับการเลือกใช้วัสดุการออกแบบผลิตภัณฑ์

ที่มา: <https://www.mywaste.ie/the-circular-economy/>

การใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีในกระบวนการที่เกี่ยวข้องตลอดวงจรชีวิตของผลิตภัณฑ์ เพื่อให้เกิดการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด นำมาสู่การลดของเสียและมลพิษตลอดทั้งกระบวนการของสินค้าและบริการ โดยแนวคิด Circular Economy ประกอบไปด้วย 8 หลักการที่เข้าใจง่ายและครอบคลุมตั้งแต่ต้นทางของกระบวนการผลิตไปจนถึงปลายทาง ได้แก่ 1) Durability ทนทาน ใช้งานได้นาน ซึ่งทำให้เกิดการ

ลดใช้ทรัพยากรหรือลดของเสียจากซากเหลือทิ้ง 2) Renewability นำวัสดุที่สร้างทดแทนใหม่มาใช้ในการผลิต 3) Reuse ใช้ซ้ำได้หลายครั้งตลอดการใช้งานของผลิตภัณฑ์ 4) Repair บำรุงรักษาหรือซ่อมแซมได้ตลอดอายุการใช้งาน 5) Replacement เปลี่ยนหรือทดแทนการใช้วัสดุแบบเดิมด้วยการใช้วัสดุทางเลือกหรือวัสดุที่ไม่มีสารอันตราย 6) Upgrade เพิ่มประสิทธิภาพการใช้งานโดยไม่ต้องซื้อหรือผลิตรุ่นใหม่ 7) Refurbishment การปรับปรุงเป็นของใหม่ซึ่งได้รับการตรวจสอบตามมาตรฐานของโรงงานอีกครั้ง และ 8) Reduce Material Use ลดปริมาณวัสดุที่นำมาใช้เป็นวัตถุดิบในการผลิต การจัดจำหน่าย การกระจายสินค้าและบรรจุภัณฑ์ จากหลักการทั้งหมดนี้ทำให้เห็นได้ชัดเจนว่า ข้อดีของระบบ Circular Economy คือการทำให้ต้นทุนสินค้าต่ำลง เพราะแหล่งที่มาและการได้มาซึ่งวัตถุดิบมีคุณภาพและประสิทธิภาพมากขึ้น สร้างมลภาวะน้อยลง การปล่อยคาร์บอนไดออกไซด์และ Carbon Footprint ที่น้อยลงจากระบบเศรษฐกิจแบบเดิม รวมทั้งสามารถสร้างงาน สร้างรายได้อย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ

Circular Economy เริ่มได้ไว โดยตัวกัน

ปัจจุบันภาครัฐและภาคเอกชนในหลายประเทศเริ่มหันมาจริงจังกับการใช้แนวคิด Circular Economy เพราะเห็นว่านี่คือทางรอดที่ยั่งยืนของประเทศอย่างแท้จริง ประเทศในทวีปยุโรป เช่น เนเธอร์แลนด์ ฟินแลนด์ ฝรั่งเศส อิตาลี ต่างก็นำ Circular Economy มาขับเคลื่อนประเทศในเชิงนโยบายและกำหนดเป็นข้อตกลงร่วมกันในสหภาพยุโรป ซึ่งไม่ใช่แค่เพียงภาครัฐเท่านั้นที่ต้องใส่ใจกับ Circular Economy แต่ภาคเอกชนและประชาชนคือกำลังสำคัญในการขับเคลื่อน Circular Economy โดยจะเห็นได้จากองค์กรต่าง ๆ ที่นำ Circular Economy มาปรับใช้ในการดำเนินธุรกิจ ได้แก่

1. แบรินด์ Uniqlo ในเมืองลอสแอนเจลิส รัฐแคลิฟอร์เนีย ประสบความสำเร็จในการผลิตกางเกงยีนส์รักษ์โลก ด้วยนวัตกรรมประหยัดน้ำ โดยสามารถลดการใช้น้ำในการฟอกลงถึง 99% ซึ่งช่วยลดโลกร้อนมากที่สุดเท่าที่ Uniqlo เคยผลิตมา นอกจากนี้ยังประกาศยุติการใช้ถุงพลาสติกภายในร้านทั่วโลก
2. แบรินด์ P&G ได้ออกแบบผลิตภัณฑ์ Head & Shoulder ที่ผลิตจากขยะพลาสติกจากชายหาดและส่งต่อให้โรงงานผลิตพลาสติกรีไซเคิล เพื่อผลิตเป็นขวดแชมพู โดยใช้เป็นส่วนผสมของขวดได้ถึง 25%
3. แบรินด์ Unilever ได้ประกาศว่าจะใช้บรรจุภัณฑ์ที่รีไซเคิลได้หรือย่อยสลายได้ทั้งหมด ภายในปี ค.ศ. 2025 โดยเริ่มจากการใช้วัตถุดิบให้น้อยลง ออกแบบบรรจุภัณฑ์ที่สามารถแยกชิ้นส่วน (Modular) ซึ่งทำให้ลดการใช้พลาสติกได้ 1,700 ตันต่อปี
4. ArcelorMittal บริษัทเหล็กและเหมืองแร่จากประเทศลักเซมเบิร์ก สามารถรีไซเคิลเหล็กได้ประมาณ 25 ล้านตันต่อปี นอกจากนี้บริษัทยังได้เปลี่ยนคาร์บอนไดออกไซด์เหลือทิ้งให้กลายเป็นเอทานอล ซึ่งสามารถนำไปเป็นเชื้อเพลิงยานยนต์หรือผลิตพลาสติกต่อได้ โดยคาดว่าจะสามารถเปลี่ยนคาร์บอนไดออกไซด์นี้สร้างรายได้ให้กับบริษัท 300 ล้านยูโรต่อปี ภายในปี ค.ศ. 2025

สำหรับในประเทศไทย หลายองค์กรได้ตระหนักเรื่อง Circular Economy เช่นกัน โดยภาคธุรกิจขนาดใหญ่อย่างบริษัทปูนซิเมนต์ไทย จำกัด (มหาชน) หรือ SCG ได้นำแนวคิด Circular Economy มาใช้ ตั้งแต่ต้นน้ำจนปลายน้ำอย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้สามารถลดการใช้ทรัพยากรในการผลิตลง 25% แต่ยังคงคุณภาพของสินค้าได้เช่นเดิม รวมถึงการใช้ขยะพลาสติกเป็นส่วนประกอบในการทำถนนยางมะตอย เป็นต้น ส่วนบริษัท พีทีทีโกลบอลเคมีคอล จำกัด (มหาชน) ก็สามารถลดรายจ่ายด้านพลังงานได้กว่า 600 ล้านบาทต่อปี และสามารถนำน้ำกลับมาใช้ ในกระบวนการผลิตได้ใหม่กว่า 40% ซึ่งเชื่อว่าจะมีแต่ธุรกิจขนาดใหญ่เท่านั้นที่นำแนวคิด Circular Economy มาปรับใช้ในองค์กร แต่ภาคธุรกิจขนาดเล็กและ Startup จำนวนไม่น้อยก็ให้ความสำคัญ ในด้านสิ่งแวดล้อมเช่นกัน อาทิ

ที่มา: <https://www.facebook.com/Tlejourn/>และ <https://readthecloud.co/moreloop/>

นอกจากนี้ “การสร้างการมีส่วนร่วม” คือกุญแจสำคัญที่จะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงที่เป็นรูปธรรม เนื่องจากการที่จะนำ Circular Economy มาปรับใช้ในประเทศให้เกิดประโยชน์สูงสุดนั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องได้รับความร่วมมือจากทุกหน่วยในระบบเศรษฐกิจ ซึ่งภายใต้การขับเคลื่อนการดำเนินนโยบายด้าน Circular Economy ของรัฐบาล ในปัจจุบัน หน่วยงานภาครัฐมีความพร้อมอย่างยิ่งในการที่จะก้าวไปพร้อมกับภาคเอกชนโดยการอำนวยความสะดวกในการดำเนินธุรกิจ และการส่งเสริมและพัฒนาผู้ประกอบการ ทั้งมาตรการช่วยเหลือด้านการเงินและมาตรการที่ไม่ได้เป็นตัวเงิน ไม่ว่าจะเป็นการสร้างความรู้ตระหนักรู้และทัศนคติเชิงบวกแก่ประชาชน การให้สิทธิประโยชน์จูงใจต่าง ๆ แก่ภาคเอกชน รวมถึงการพิจารณาปรับเปลี่ยนข้อกฎหมายที่ไม่เอื้อต่อเศรษฐกิจหมุนเวียน ขณะที่ภาคธุรกิจและผู้บริโภคจะต้อง

1. แบรินตร์รองเท้าทะเลจร (Tlejourn) จากปัตตานี ที่นำขยะจากทะเลมาผลิตเป็นรองเท้าและขายราคาถูก

2. บริษัท Moreloop สร้างแพลตฟอร์มออนไลน์ที่นำผ้าส่วนเกินจากโรงงานส่งถึงมือลูกค้า ตอบโจทย์โรงงานที่มีผ้าค้างในโกดังและคนซื้ออย่างนักออกแบบรุ่นใหม่ที่ต้องการผ้าคุณภาพดีในปริมาณไม่มาก เพื่อสร้างเศรษฐกิจหมุนเวียนให้เกิดขึ้นจริง “Make Circular Economy a Reality”

3. Ecolife แอปพลิเคชัน ของนักแสดงอย่าง ท็อป-พิพัฒน์ อภิรักษ์ธนากร และนุ่น-ศิริพันธ์ วัฒนจินดา ที่ชวนให้คนเลิกรับถุงหรือหลอดพลาสติกจากร้านค้าที่เข้าร่วมโครงการ เป็นตัวอย่างของการทำให้สังคมมีส่วนร่วมในการช่วยลดปริมาณการใช้ Single-used Plastic และทำให้เห็นว่าการใช้ชีวิตแบบ Circular Living จะเป็นวิถีชีวิตที่จะเกิดขึ้นกับคนไทยในยุคใหม่

ตัวอย่างเหล่านี้เป็นเพียงบางส่วนของที่ภาคธุรกิจได้ลงมือทำจริง และสามารถเป็นต้นแบบที่จะสร้างแรงบันดาลใจและทำให้อีกหลายธุรกิจต่อยอดไปยังหน่วยงานและชุมชนของตนเองได้ อย่างไรก็ตาม สิ่งสำคัญที่สุดในการเปลี่ยนผ่านสู่ระบบ Circular Economy ภาคเอกชนหรือหน่วยงานจะต้องประเมินตนเองว่าอยู่ตรงไหนในกระบวนการ Circular Economy จากนั้นจึงทำการเปลี่ยนระบบต่าง ๆ อาทิ การปรับปรุงประสิทธิภาพในการผลิต การส่งเสริมพลังงานหมุนเวียน การออกแบบผลิตภัณฑ์ที่คุ้มค่าและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม การใช้วัสดุทดแทนหรือวัสดุทางเลือก รวมทั้งการนำกลับมาใช้ใหม่หรือรีไซเคิล

ตระหนักถึงความสำคัญและให้ความร่วมมืออย่างสุดความสามารถเช่นเดียวกัน เพื่อให้ประเทศไทยสามารถก้าวผ่านเศรษฐกิจแบบเดิมไปสู่โอกาสทางการผลิตแบบใหม่ที่จะก่อให้เกิดระบบเศรษฐกิจที่มีความยั่งยืนไปพร้อมกับการช่วยลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม นับจากนี้ไปเศรษฐกิจหมุนเวียน หรือ Circular Economy จึงไม่ใช่เรื่องไกลตัวอีกต่อไป แต่เป็นเรื่องที่ทุกคนในสังคมต้องช่วยกัน ขอเพียงแค่เริ่มจากตัวเราในวันนี้ เพื่อการเติบโตอย่างสมดุลของเศรษฐกิจ คุณภาพชีวิต และอนาคตโลกที่ยั่งยืน

จัดทำโดย :
ศุภวรรณ เกอดเกียรติบุรณ

แหล่งข้อมูลอ้างอิง :

1. การเข้าร่วมการประชุมเรื่องนโยบายเศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy Policy Dialogue) ณ สำนักงานสถานนโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สอวช.)
2. <https://www.usatoday.com/story/news/2019/09/23/how-dare-you-look-away-greta-thunberg-tells-un-climate-change-summit/2418058001/>
3. <https://www.un.org/en/climatechange/un-climate-summit-2019.shtml>
4. https://ec.europa.eu/environment/circular-economy/index_en.htm
5. <https://www.mywaste.ie/the-circular-economy/>
6. <https://www.facebook.com/Tlejourn/>
7. <https://readthecloud.co/moreloop/>

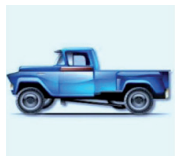
สรุปสถานการณ์การผลิตภาคอุตสาหกรรมเดือนสิงหาคมปี 2562

กองวิจัยเศรษฐกิจอุตสาหกรรม

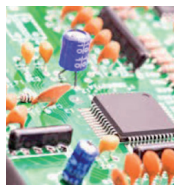
การผลิตภาคอุตสาหกรรมเดือนสิงหาคม 2562 ดัชนีผลผลิตอุตสาหกรรมหดตัวร้อยละ 4.4 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีก่อน เป็นผลมาจากการหดตัวของอุตสาหกรรมสำคัญ ๆ อาทิ อุตสาหกรรมการผลิตยานยนต์ อุตสาหกรรมการผลิตชิ้นส่วนและแผงวงจรอิเล็กทรอนิกส์ และอุตสาหกรรมการผลิตผลิตภัณฑ์ยางอื่น ๆ อัตราการใช้กำลังการผลิตในเดือนสิงหาคม 2562 อยู่ที่ร้อยละ 65.8

ดัชนีผลผลิตอุตสาหกรรมรายสาขาสำคัญ

ดัชนีผลผลิตอุตสาหกรรมเดือนสิงหาคม 2562 หดตัวร้อยละ 4.4 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีก่อน สาขาอุตสาหกรรมการผลิตสำคัญที่หดตัว อาทิ อุตสาหกรรมการผลิตยานยนต์ อุตสาหกรรมการผลิตชิ้นส่วนและแผงวงจรอิเล็กทรอนิกส์ และอุตสาหกรรมการผลิตผลิตภัณฑ์ยางอื่น ๆ

• **อุตสาหกรรมการผลิตยานยนต์** ดัชนีผลผลิตหดตัวร้อยละ 7.5 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีก่อน เนื่องจากการชะลอคำสั่งซื้อจากผู้บริโภคทั้งตลาดในประเทศและตลาดส่งออก จากภาวะเศรษฐกิจที่ชะลอตัว

• **อุตสาหกรรมการผลิตชิ้นส่วนและแผงวงจรอิเล็กทรอนิกส์** ดัชนีผลผลิตหดตัวร้อยละ 14.9 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีก่อน เป็นการลดลงทุกกลุ่มสินค้า เนื่องจากการถดถอยของอิเล็กทรอนิกส์โลกที่ชะลอตัว และผลจากสงครามการค้าระหว่างสหรัฐและจีน

ที่กระทบต่อ supply chain ในการผลิตทั่วโลก รวมถึงไทย

• **อุตสาหกรรมการผลิตผลิตภัณฑ์ยางอื่น ๆ** ดัชนีผลผลิตหดตัวร้อยละ 17.9 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีก่อน จากสินค้าน้ำยางข้นเป็นหลัก เนื่องจากฝนตกหนักในหลายพื้นที่เพาะปลูก ทำให้มีน้ำยางออกสู่ตลาดน้อยลง

สำหรับสาขาอุตสาหกรรมการผลิตสำคัญที่ขยายตัว อาทิ อุตสาหกรรมการผลิต Hard Disk Drive อุตสาหกรรมการผลิตสัตว์น้ำและผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำสด แช่เย็นหรือแช่แข็ง และอุตสาหกรรมการผลิตเครื่องดื่มที่ไม่มีแอลกอฮอล์ น้ำแร่และน้ำดื่ม

• **อุตสาหกรรมการผลิต Hard Disk Drive** ดัชนีผลผลิตขยายตัวร้อยละ 12.7 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีก่อน เนื่องจากการปิดฐานการผลิตเพิ่มขึ้น จากการปิดฐานการผลิต

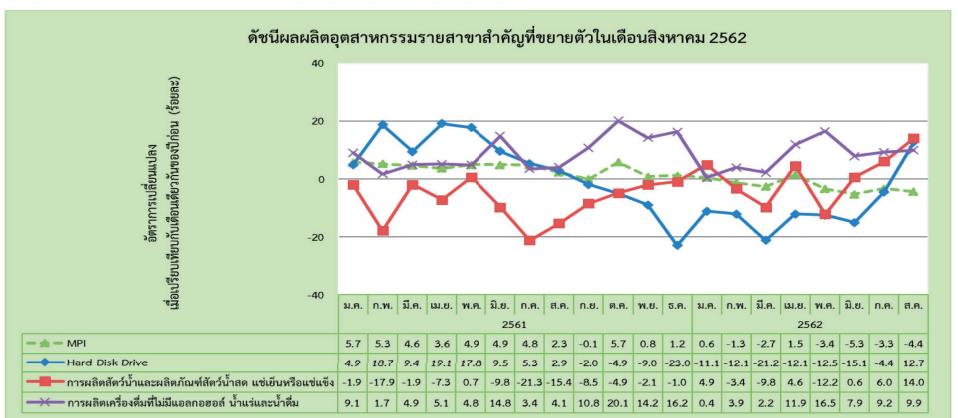
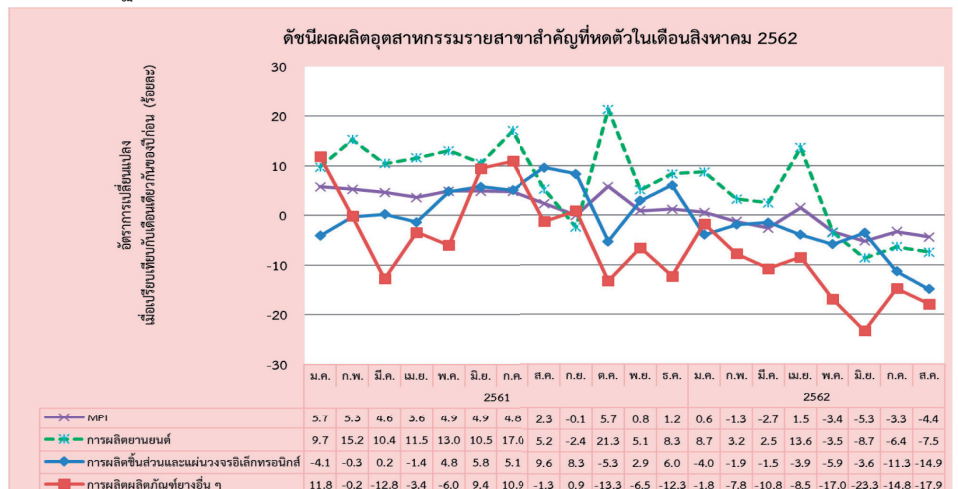
ที่ประเทศมาเลเซีย และการลงทุนในด้าน Big Data มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น เพื่อนำมาจัดการและวิเคราะห์ข้อมูล

• **อุตสาหกรรมการผลิตสัตว์น้ำและผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำสด แช่เย็นหรือแช่แข็ง** ดัชนีผลผลิตขยายตัวร้อยละ 14.0 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีก่อน เป็นการเพิ่มขึ้นจากปลาแช่แข็ง กุ้งแช่แข็ง และปลาหมึกแช่แข็งเป็นหลัก เนื่องจากได้เพิ่มช่องทางจำหน่ายในตลาดออนไลน์ เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคมากขึ้น

• **อุตสาหกรรมการผลิตเครื่องดื่มที่ไม่มีแอลกอฮอล์** น้ำแร่และน้ำดื่ม ดัชนีผลผลิตขยายตัวร้อยละ 9.9 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีก่อน โดยเพิ่มขึ้นเกือบทุกรายการสินค้า (ยกเว้นน้ำแร่) เนื่องจากการขยายตลาดทุกช่องทาง และผู้ผลิตได้พัฒนาสินค้าใหม่ ๆ ตามแนวโน้มการดูแลสุขภาพของผู้บริโภคที่เพิ่มขึ้น และการเตรียมขึ้นภาษีน้ำหวานรอบ 2 ที่จะบังคับใช้วันที่ 1 ตุลาคม 2562

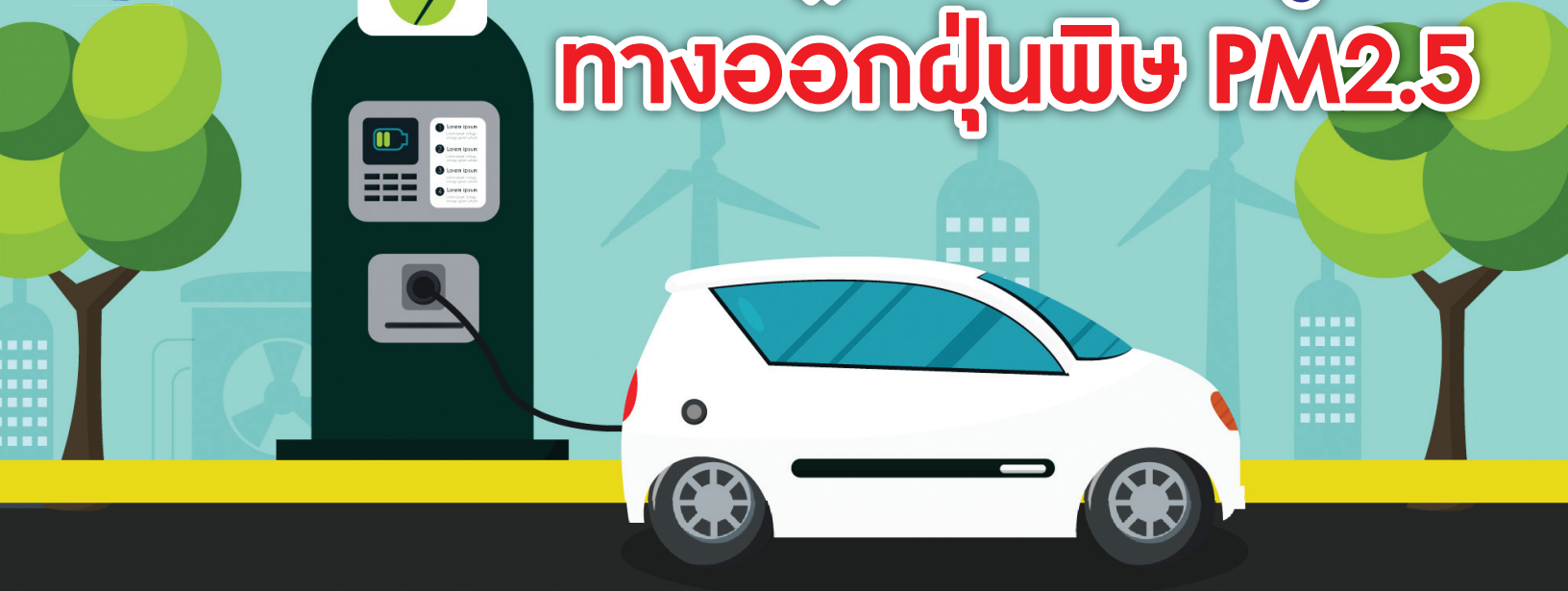

Sharing

มาตรฐานรถยนต์ยุโรป... ทางออกฝุ่นพิษ PM2.5

สวัสดีทุกท่านครับ... เดือนนี้มาพร้อมกับความขมุกขมัวของบรรยากาศในบ้านเราอีกแล้วนะครับ ซึ่งยังคงเป็นปัญหาเดิม ๆ จากฝุ่นพิษ PM2.5 ที่มีปริมาณมากเกินค่ามาตรฐาน จนเข้าขั้นวิกฤตในหลายพื้นที่ ซึ่งรัฐบาลก็ไม่ได้นิ่งนอนใจ โดยพยายามที่จะหาทางป้องกันและแก้ไขปัญหาขึ้นมาโดยตลอด จะเห็นได้ว่ารัฐบาลได้หิยบายประเด็นฝุ่นพิษ PM2.5 ให้เป็นวาระแห่งชาติที่ต้องเร่งหามาตรการรับมืออย่างเร่งด่วนแล้ว ซึ่งแม้จะมีข้อมูลเผยแพร่ออกมาจากหน่วยงานต่าง ๆ เกี่ยวกับสาเหตุของฝุ่นพิษ PM2.5 ในรอบนี้ว่ามีสาเหตุจากปัจจัยทางสภาพอากาศ เช่น อุณหภูมิ ลม ความกดอากาศ ความชื้นสัมพัทธ์ แต่ก็คงปฏิเสธไม่ได้ว่า “รถยนต์” เป็นแหล่งกำเนิดที่ทำให้เกิดวิกฤตมลภาวะทางอากาศในเขตเมืองในทุกละครั้งที่ผ่านมา รวมถึงครั้งนี้ด้วย... วันนี้ผมเลยจะมาชวนทุกท่านเปิดมุมมองเกี่ยวกับตัวช่วยในการลดปริมาณฝุ่นพิษ เรียกว่า “มาตรฐานยุโรป”

หลายท่านคงพอจะได้ยินเรื่องของมาตรฐานยุโรปกันแล้วไม่มากนักน้อยส่วนท่านที่ยังไม่ทราบ ผมขอเกริ่นให้อ่านคร่าว ๆ นะครับว่า มาตรฐานที่กำลังพูดถึงนี้คือ มาตรฐานควบคุมการปล่อยมลพิษไอเสียรถยนต์ของกลุ่มประเทศในทวีปยุโรป (European Emission Standards) ที่เรียกกันทั่วไปว่า หรือ “มาตรฐานยุโรป (Euro)” นั่นเอง ซึ่งปัจจุบันนานาชาติประเทศ ได้ประกาศบังคับใช้มาตรฐานขั้นสูงสุด คือ “มาตรฐานยุโรป 6” กับรถยนต์ทุกคันที่ขายในประเทศของพวกเขาเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ขณะที่มหาอำนาจอย่างประเทศจีน ก็จะเริ่มบังคับใช้มาตรฐานยุโรป 6 ภายในปี 2563 เช่นเดียวกัน

สำหรับประเทศไทยเรา... พบว่าปัจจุบันมาตรฐานมลพิษไอเสียรถยนต์ของไทยยังเป็นเพียงแค่ “มาตรฐานยุโรป 4” ซึ่งถือว่ายังตามหลังหลายประเทศอยู่พอสมควร และที่สำคัญยังล่าช้ากว่าแผนการบังคับใช้มาตรฐานที่รัฐบาลไทยเคยกำหนดไว้เป็นอย่างมาก แต่ล่าสุด ผมมีข่าวดีที่อยากจะมาแชร์ให้ทุกท่านทราบครับว่า กระทรวงอุตสาหกรรมได้เร่งดำเนินการบังคับใช้มาตรฐานมลพิษไอเสียรถยนต์ของไทย ซึ่งกำหนดให้รถยนต์ใหม่ทุกรุ่นทุกคันต้องผ่านมาตรฐานยุโรป 5 ภายในปี 2564 และมาตรฐานยุโรป 6 ภายในปี 2565 โดยกระทรวงอุตสาหกรรมและค่ายรถยนต์ชั้นนำ อาทิ Audi BMW Isuzu Mazda Mercedes-Benz Mitsubishi Mini MG Nissan Suzuki Toyota และ Volvo ได้พร้อมใจกัน

รวมพลังแสดงเจตจำนงในการยกระดับมาตรฐานมลพิษไอเสียรถยนต์ตามแผนการบังคับใช้ที่ สมอ.กำหนด เพื่อช่วยกันแก้ปัญหาฝุ่นพิษของประเทศไทย ซึ่งได้จัดพิธีแสดงเจตจำนงร่วมกันในวันที่ 11 มีนาคม 2562

ผมมีข้อมูลตัวเลขที่เปิดเผยจาก www.car.go.th ว่า ขณะนี้มีรถยนต์ที่ขายในบ้านเราที่ผ่านมาตรฐานยุโรป 5 กว่า 48 รุ่น และที่ผ่านมาตรฐานยุโรป 6 กว่า 137 รุ่นแล้ว โดยมีผลการศึกษาวิจัยระบุเพิ่มเติมว่า การยกระดับมาตรฐานมลพิษไอเสียรถยนต์จากมาตรฐานยุโรป 4 เป็นมาตรฐานยุโรป 5 จะทำให้ลดปริมาณการปล่อยฝุ่น PM2.5 ได้มากถึง 5 เท่าตัวเลยทีเดียว แม้จะทำให้ค่ายรถยนต์มีต้นทุนในการผลิตที่เพิ่มขึ้นบ้าง แต่ผมมั่นใจว่าต้องเกิดความคุ้มค่ากับต้นทุนสุขภาพชีวิตของคนไทยเราอย่างแน่นอนครับ

สุดท้ายนี้ ... ผมหวังเป็นอย่างยิ่งว่า การกลับมาของปัญหาฝุ่นพิษรอบนี้จะเป็นการกระตุ้นเตือนให้คนไทยตระหนักว่า ถึงเวลาแล้วที่ประเทศไทยจะต้องจริงจังกับการที่ต้องทำให้รถยนต์ที่จำหน่ายในประเทศไทยได้มาตรฐานยุโรป 5 หรือสูงกว่า เพราะ “รถใหม่ในวันนี้ คือรถเก่าในวันข้างหน้า” หากเราสามารถทำให้รถยนต์ใหม่ที่ได้มาตรฐานยุโรป 5 หรือสูงกว่าวิ่งบนท้องถนนได้ในวันนี้ ก็จะทำให้รถยนต์เก่าในวันข้างหน้าไม่ต้องตกเป็นจำเลยของสังคมอีกต่อไป และยังเป็นทางออกประการสำคัญของการแก้ปัญหาฝุ่นพิษ PM2.5 รวมทั้งยังช่วยแก้ปัญหาวิกฤตมลภาวะทางอากาศของประเทศไทยได้อย่างยั่งยืน... เพื่อสิ่งแวดล้อมที่ดีและสุขภาพที่ดีคนไทยและที่สำคัญที่สุด คือ อนาคตที่ดีของลูกหลานพวกเราทุกคนครับ!!

จัดทำโดย :

ดร.ณัฐพล รังสิตพล

ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม
รักษาการแทนอธิบดีกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม

แหล่งข้อมูลอ้างอิง :

คอลัมน์คิดเห็นแชร์ มติชนออนไลน์ วันที่ 5 ตุลาคม 2562

เกร็ดความรู้เกี่ยวกับ ระบบข้าราชการญี่ปุ่น

กองเศรษฐกิจอุตสาหกรรมระหว่างประเทศ

ปัจจุบันการทำงานในภาครัฐของไทยมีบทบาทและขยายขอบเขตในการทำงานเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะเมื่อเข้าสู่ยุค “Thailand 4.0” ดังนั้น นอกจากจะต้องมีการติดต่อประสานงานระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งในภาครัฐและภาคเอกชนภายในประเทศแล้ว ยังจำเป็นต้องมีการติดต่อ ประสานงาน และทำงานร่วมกับหน่วยงานต่าง ๆ ของต่างประเทศควบคู่กันไป ฉะนั้นจะเป็นการดีหากได้มีโอกาสเรียนรู้ถึงภารกิจ ระบบการทำงาน บุคลากรขององค์กร และรายละเอียดอื่น ๆ ที่จำเป็น เพื่อเป็นการสร้างความเข้าใจ และเพิ่มประสิทธิภาพของการทำงานร่วมกันให้บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

ที่ผ่านมาจากอดีตจนถึงปัจจุบัน และที่จะดำเนินความร่วมมือระหว่างกันต่อไปในอนาคต ประเทศหนึ่งที่มีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคมของไทยมาอย่างยาวนาน คือ ประเทศญี่ปุ่น ในที่นี้จึงขอยกตัวอย่างของระบบข้าราชการของญี่ปุ่น ซึ่งอาจมีบางประเด็นที่ยังไม่เป็นที่รับทราบกันมากนัก

สมัยแรกเริ่ม

ระบบข้าราชการของญี่ปุ่น มีความเป็นมาโดยเริ่มต้นตั้งแต่ปี 2430 ได้มีการจัดตั้งระบบการสอบเข้ารับราชการฝ่ายพลเรือน และในปี 2432 ได้มีการออกรัฐธรรมนูญสมัย Meiji ซึ่งกำหนดให้ข้าราชการเป็น “ข้าราชการของจักรพรรดิ” โดยได้รับการแต่งตั้งโดยองค์จักรพรรดิ โดยในปี 2489 รัฐธรรมนูญญี่ปุ่นได้กำหนดให้ข้าราชการเป็น “ผู้ให้บริการสาธารณะ” ต่อมาได้มีการตรากฎหมาย

ข้าราชการส่วนกลาง และก่อตั้ง “Jinjiin” (เทียบเท่ากับสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ หรือ ก.พ.ร. ของไทย) รวมทั้งตรากฎหมายข้าราชการส่วนท้องถิ่น ในปี 2490 2491 และ 2493 ตามลำดับ

สมัยปัจจุบัน

ตามกฎหมายข้าราชการของญี่ปุ่น ได้แบ่งข้าราชการญี่ปุ่นออกเป็น ข้าราชการส่วนกลาง และข้าราชการส่วนท้องถิ่น ซึ่งได้มีการแบ่งแยกย่อยลงไปอีก ดังนี้

การแบ่งประเภทของข้าราชการญี่ปุ่น

ข้าราชการส่วนกลาง แบ่งเป็น **ข้าราชการพิเศษ** (ได้แก่ รัฐมนตรีว่าการ รัฐมนตรีช่วยว่าการ เลขาธิการรัฐมนตรี เอกอัครราชทูต ผู้พิพากษา เจ้าหน้าที่ศาล เจ้าหน้าที่รัฐสภา เจ้าหน้าที่กระทรวงกลาโหม ผู้บริการของสถาบันอิสระ) และ **ข้าราชการทั่วไป** (ข้าราชการตามกฎหมายเงินเดือน อัยการ เจ้าหน้าที่สถาบันอิสระ) โดยในส่วน of ข้าราชการส่วนกลางนั้น มีการคัดเลือกบุคคลที่จะเข้ารับราชการแบ่งได้เป็น 2 กลุ่ม 1) การสอบเข้าเป็นข้าราชการในสายรวม/บริหาร หรือที่เรียกว่า SOUGOU ซึ่งจะทำงานด้านการวางแผนนโยบาย การศึกษาวิจัย และ 2) การสอบเข้าเป็นข้าราชการในสายทั่วไป หรือที่เรียกว่า IPPAN SHOKU ซึ่งจะทำงานด้านธุรการ และงานตามภารกิจของหน่วยงาน ทั้งนี้ โอกาสก้าวหน้าในหน้าที่การงานของทั้ง 2 สายงาน นั้น มีความแตกต่างกัน ดังนี้

รูป 1-2 ภาพจำลองขุนนางและข้าราชการญี่ปุ่นสมัยโบราณ

• ข้าราชการที่เป็น SOUGOU จะมีสิทธิในการแข่งขันเพื่อขอรับการฝึกอบรมในต่างประเทศ และสามารถเลื่อนตำแหน่งได้เป็นผู้อำนวยการสำนัก/กอง หรือ Division Director

• ข้าราชการที่เป็น IPPAN SHOKU สามารถเลื่อนตำแหน่งได้สูงสุดคือ ผู้อำนวยการส่วนในแต่ละสำนัก/กอง เท่านั้น

โดยที่ข้าราชการ SOUGOU จะได้รับสิทธิพิเศษมากกว่าข้าราชการที่เป็น IPPAN SHOKU อาทิ การเขียนคำของบประมาณในการดำเนินการ หรือปฏิบัติการกิจต่าง ๆ จะได้รับการพิจารณาได้ง่ายกว่า IPPAN SHOKU ดังนั้น จึงมักได้รับแรงกดดันในการปฏิบัติหน้าที่มากกว่าด้วย ยกตัวอย่างเช่น ข้าราชการ SOUGOU ในรุ่นเดียวกัน หากมีการเลื่อนตำแหน่งให้กับผู้ที่มีอายุน้อยกว่าผู้ที่มีอายุมากกว่าโดยส่วนใหญ่จะลาออกจากราชการ (เป็นการแสดงเจตนา หรือ spirit) ซึ่งเป็นการกำหนด career path อย่างชัดเจน ในขณะที่หากเกิดกรณีดังกล่าวกับกลุ่มข้าราชการ IPPAN SHOKU ผู้ที่มีอายุมากกว่าก็ยังคงสามารถปฏิบัติหน้าที่และรับราชการได้ต่อไป

รูปที่ 3 การประชุมภายในหน่วยงานราชการของญี่ปุ่นสมัยปัจจุบัน

หน้าที่ของข้าราชการญี่ปุ่นเป็นอย่างไร ?

สำหรับในส่วนงานของข้าราชการส่วนกลางของญี่ปุ่น มีบทบาทสำคัญในการทำหน้าที่กำหนดนโยบายด้านต่าง ๆ ให้กับประเทศ การจัดทำคำของบประมาณ และเสนอโครงการภายใต้ภารกิจที่รับผิดชอบของหน่วยงาน โดยผู้ที่มีอำนาจแท้จริงในการพิจารณา/ผลักดันนโยบายที่เป็นโครงการ (project base) การบริหารงานในสำนัก/กอง จะเป็นผู้อำนวยการสำนัก/กอง ส่วนผู้บริหารที่อยู่ในระดับสูงขึ้นไป อาทิ รองอธิบดี อธิบดี จะเป็นเพียงการลงนามอนุมัติเท่านั้น ดังนั้น หากจะมีการผลักดันนโยบายต่าง ๆ จะต้องดำเนินการผ่านผู้อำนวยการสำนัก/กอง เท่านั้นจึงจะประสบผลสำเร็จ

แนวคิดในการปฏิบัติหน้าที่ราชการ

ในส่วนงานของข้าราชการส่วนท้องถิ่น ทำหน้าที่ปฏิบัติงาน/บริการประชาชนในพื้นที่ต่าง ๆ และปฏิบัติการกิจโดยดำเนินการ

ตามนโยบายของประเทศและจังหวัด ซึ่งอยู่ภายใต้การบังคับบัญชาของผู้ว่าราชการจังหวัด โดยจังหวัดมีงบประมาณในการดำเนินงานที่ได้มาจากภาษีท้องถิ่น ซึ่งจังหวัดใหญ่ในญี่ปุ่น อาทิ โตเกียว คนะงะวะ (อันเป็นที่ตั้งของเมืองโยะโกะฮะมะะ) เฮียวโงะ (ที่ตั้งของเมืองโกเบ) ไชตามะ มิเอะ ไอจิ ส่วนใหญ่จะมีงบประมาณเป็นของตนเอง จึงไม่ได้ขอรับการสนับสนุนงบประมาณและความช่วยเหลือจากหน่วยงานของราชการส่วนกลาง/ส่วนภูมิภาคเท่าใดนัก ทั้งนี้ ข้าราชการส่วนท้องถิ่น มาจาก 1) การเลือกตั้ง (เพื่อดำรงตำแหน่งฝ่ายบริหาร อาทิ ผู้ว่าราชการจังหวัด นายกเทศมนตรี) และ 2) สอบคัดเลือกเอง โดยหน่วยงานปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้จัดสอบคัดเลือก ข้อสอบแตกต่างกันไปตามแต่ละท้องถิ่น และแยกย่อยตามความจำเป็น (เพื่อปฏิบัติงานตามภารกิจของหน่วยงาน อาทิ เจ้าหน้าที่สำนักงานเขต ข้าราชการในตำแหน่งต่าง ๆ ในหน่วยงาน ข้าราชการครู เจ้าหน้าที่เทศบาล) ผู้ที่มีสิทธิ์เข้าสอบคือผู้จบมัธยมปลายขึ้นไป โครงสร้างค่าตอบแทนคล้ายกับข้าราชการส่วนกลาง คือ เงินเดือน เบี้ยเลี้ยง สวัสดิการ โบนัส แต่ก็แตกต่างกันไปตามพื้นที่

ลักษณะประการหนึ่งของระบบข้าราชการส่วนกลางและข้าราชการส่วนท้องถิ่นของญี่ปุ่นจะมีการสับเปลี่ยน ย้ายแผนก/สำนัก/กอง ในทุก ๆ 1-3 ปี เพื่อให้เกิดการเรียนรู้สิ่งใหม่ไม่ซ้ำซากกับงานจนเกินไป เกิดความตื่นตัว การสร้างเครือข่ายระหว่างกัน และเพิ่มประสิทธิภาพ/ผลสัมฤทธิ์ของการทำงาน

ลักษณะเด่นของข้าราชการญี่ปุ่น คือ ข้าราชการระดับสูงจะมีอำนาจในการต่อรองในด้านต่าง ๆ กับข้าราชการการเมือง ซึ่งข้าราชการกลุ่มนี้จะเรียกว่า Kanryo (คันเรียว) เป็นผู้ที่มีสติปัญญาดีเลิศ เรียนจบจากมหาวิทยาลัยชั้นนำของประเทศ อาทิ โตเกียว เกียวโต โอซากะ รวมทั้งมีเครือข่ายในองค์กรต่าง ๆ อีกทั้งวัฒนธรรมแบบญี่ปุ่นที่เคร่งครัดในด้านความเคารพยำเกรง ส่งผลให้ข้าราชการกลุ่มนี้ได้รับความเกรงใจจากข้าราชการการเมือง

โดยที่ญี่ปุ่นมีข้าราชการอีกหนึ่งกลุ่ม คือ ข้าราชการการเมือง ที่มาจากการเลือกตั้ง โดยเริ่มจากระดับสมาชิกสภาจังหวัด ผู้ว่าราชการจังหวัด สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และรัฐมนตรี รวมทั้งการสรรหาบุคลากร specialist มาจากภาคเอกชน เพื่อดำรงตำแหน่งสำคัญของทางราชการ อาทิ เอกอัครราชทูตของญี่ปุ่นอาจมาจากภาคเอกชนได้หากมีความสามารถ

ค่าตอบแทนของข้าราชการของญี่ปุ่น

เงินเดือนของข้าราชการญี่ปุ่น ระดับปริญญาตรีอยู่ที่ประมาณ 229,240 เยน หรือประมาณ 68,772 บาท ปริญญาโท ประมาณ 261,280 เยน หรือประมาณ 78,384 บาท (คำนวณที่อัตรา 100 เยน ต่อ 30 บาท) มีสวัสดิการค่าที่พัก ค่าล่วงเวลา การเพิ่มเงินเดือนปีละหนึ่งครั้ง โบนัสปีละ 2 ครั้ง (เดือนมิถุนายน และธันวาคม)

ของทุกปี ซึ่งโบนัสในที่นี้ไม่ได้หมายถึงการแบ่งกำไรจากผลประกอบการ แต่หมายถึงเงินก้อนชนิดหนึ่งที่ให้เป็นแรงจูงใจหรือรางวัลแก่การทำงาน) เวลาทำงานวันละ 7 ชั่วโมง 45 นาที ลาพักร้อนได้ปีละ 20 วัน วันหยุดราชการ คือ เสาร์ อาทิตย์ และวันที่ราชการกำหนดให้เป็นวันหยุด

เงินเดือนของข้าราชการญี่ปุ่นไม่ต่างจากเอกชนมากนัก แต่ทำงานหนักและเผชิญแรงกดดันจากประชาชนที่มีความคาดหวังสูง ให้ข้าราชการต้องมีการพัฒนาการทำงานอยู่เสมอ จึงมีหลายคนลาออกหลังจากทำงานได้ระยะหนึ่ง

จำนวนข้าราชการญี่ปุ่นมีมากน้อยเท่าไร?

สัดส่วนของข้าราชการญี่ปุ่นต่อจำนวนคนทำงานทั่วประเทศของญี่ปุ่นคิดเป็นร้อยละ 11 ซึ่งน้อยมาก โดยในปี 2560 ญี่ปุ่นมีข้าราชการทั้งในส่วนกลางและส่วนท้องถิ่น รวมกันเป็นจำนวน 3,323,000 คน แบ่งเป็นส่วนกลางร้อยละ 17.6 ประมาณ 584,848 คน และส่วนท้องถิ่นร้อยละ 82.4 ประมาณ 2,738,152 คน ทั้งนี้ เนื่องจากการปรับปรุงโครงสร้างระบบราชการของญี่ปุ่นให้มีขนาดเล็กและจำนวนข้าราชการให้น้อยลงเพื่อให้รัฐบาลสามารถบริหารแบบองค์กรขนาดเล็กแต่มีประสิทธิภาพ (Slim and Effective) รวมทั้งการลาออกของข้าราชการไปทำงานในบริษัทเอกชนเพิ่มขึ้น

ข้อพึงระวังสำหรับการเป็นข้าราชการญี่ปุ่น

จริยธรรมของข้าราชการญี่ปุ่น ได้กำหนดหลักความประพฤติไว้ 2 ส่วน คือ “ห้ามกระทำการที่เกี่ยวข้องกับผู้มีผลประโยชน์” และ “ห้ามกระทำการที่ไม่ได้รับอนุญาต” เป็นการกำหนดพฤติกรรมข้อห้าม ที่เกี่ยวข้องกับผู้ที่ได้รับประโยชน์หรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย” ในเรื่องต่าง ๆ ดังนี้ 1) ห้ามรับของขวัญ 2) ห้ามรับเลี้ยงทั้งในรูปของการเลี้ยงอาหารและความบันเทิง 3) ห้ามเช่า ซื้อ สินค้า หรือการบริการที่ไม่ต้องมีค่าใช้จ่าย กรณีนี้ไม่รวมถึงการรับสินค้าที่แจกจ่ายเพื่อผลแห่งการตลาดโดยทั่วไป 4) ห้ามรับเลี้ยงโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร และห้ามรับเลี้ยงเมื่อสังคมมีบรรทัดฐานกำหนดไว้แล้วว่าไม่สมควรรับ ยกเว้นการให้ตามประเพณีนิยม 5) ห้ามมิให้มีการปล่อยปละละเลยหากลูกน้องมีการกระทำผิด ดังนั้น หัวหน้าส่วนหรือผู้บริหารจะต้องคอยดูแลในเรื่องนี้ด้วย

ความเหมาะสมในการไปเยือนและการต้อนรับการเยือนของข้าราชการไทยและญี่ปุ่น

การพิจารณาการขอเข้าพบของญี่ปุ่นที่จะมีการเยือน การหารือ การติดต่อ ประสานงาน ควรมีการพิจารณาอย่างรอบคอบ เนื่องจากที่ผ่านมามีทั้งญี่ปุ่นและไทยมักจะมีการขอเข้าพบ และการเยือนหน่วยงานต่าง ๆ ระหว่างกันอย่างต่อเนื่อง ซึ่งอาจมีความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนในระดับของตำแหน่ง หน้าที่ ของทั้งฝ่ายญี่ปุ่นและฝ่ายไทย จึงควรพิจารณาถึงความเหมาะสมในเรื่องดังกล่าว

โดยเฉพาะอย่างยิ่งหากฝ่ายที่ไปเยือนและได้รับการเยือนไม่อยู่ในระดับเดียวกันแล้ว อาจมีผลต่อภาพลักษณ์ ความสัมพันธ์ ความร่วมมือระหว่างกัน การติดตามผล การผลักดันนโยบาย/ประเด็นที่ได้มีการหารือกันไว้ได้ในอนาคต

เราเรียนรู้อะไรบ้างจากระบบราชการญี่ปุ่น?

หน่วยงานราชการของญี่ปุ่น ได้มีการผลักดันนโยบาย/ท่าที การเจรจากับต่างประเทศในเรื่องต่าง ๆ เป็นท่าทีเดียวกัน และต่อเนื่อง เนื่องจากมีจุดแข็งในเรื่องของ 1) ระบบการจัดเก็บข้อมูลที่มีประสิทธิภาพ 2) การสร้างเครือข่ายความสัมพันธ์ ในการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรทั้งในองค์กรต่าง ๆ และภาคเอกชนของญี่ปุ่น โดยการสร้างโอกาสในการพบปะหารือระหว่างกัน ทั้งอย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการ และ 3) การหมุนเวียน สับเปลี่ยนหน้าที่ในหน่วยงานเดียวกัน หรือระหว่างหน่วยงาน ซึ่งทำให้ที่ผ่านมามีญี่ปุ่นสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ในเรื่องต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพและพัฒนาประเทศได้อย่างรวดเร็ว

ดังนั้น การเป็นข้าราชการของคนญี่ปุ่นไม่ใช่เรื่องที่เป็นไปได้ยาก แต่ต้องอาศัยความเข้าใจและความอดทน ขยัน และซื่อสัตย์ เป็นหลัก รวมทั้งมีจริยธรรมในการปฏิบัติหน้าที่อย่างเข้มแข็ง ขณะที่ข้าราชการไทยควรดูระบบการทำงานของญี่ปุ่นเป็นแนวทางการดำเนินงาน เพื่อบูรณาการการทำงานขององค์กรภาครัฐ/ภาคเอกชนให้มีเอกภาพ และสัมฤทธิ์ผลในที่สุด

จัดทำโดย :
สุกฤษฎิ์ ชลาธารวัฒน์

แหล่งข้อมูลอ้างอิง :

1. “ระบบข้าราชการญี่ปุ่น” ที่มา: สำนักงานที่ปรึกษาด้านอุตสาหกรรม ประจำกรุงโตเกียว, 22 กรกฎาคม 2562
2. “ข้าราชการญี่ปุ่น” ที่มา: www.kalasin3.go.th
3. “Japan Country Profile” ที่มา: กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ, กันยายน 2554
4. “การกระจายอำนาจและการปกครองท้องถิ่นญี่ปุ่น” ที่มา: สุมาลย์ ชวนา, wiki.kpi.ac.th, จดหมายข่าวสถาบันพระปกเกล้า ปีที่ 12 ฉบับที่ 6 มิถุนายน 2554 หน้า 7
5. “ข้าราชการญี่ปุ่น” อยู่กันอย่างไร? เงินเดือนเท่าไร? ที่มา: <http://mgronline.com/japan>
6. “ปฏิรูประบบราชการญี่ปุ่น” ที่มา: www.yim-siam-imaginationhasnolimit.blogspot.com/2012/08/reinventing-government.html
11 สิงหาคม 2555 บทความ ชรก.ญี่ปุ่น

นายพลุ โลหารขุน ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม เป็นประธานเปิดงานประจำปี สคอ. (OIE Forum) พ.ศ. 2562 ซึ่งจัดโดย สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม (สคอ.) วันที่ 11 กันยายน 2562 ณ อาคารอิมแพคฟอรัม เมืองทองธานี

นายอิทธิชัย ยศศรี รองผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม เป็นประธานกล่าวเปิดงาน สัมมนาเพื่อเผยแพร่ผลการศึกษา “โครงการจัดทำแผนแม่บทและแผนการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาอุตสาหกรรมภูมิภาคสู่ประเทศไทย 4.0 (พ.ศ. 2562-2566)” วันที่ 5 กันยายน 2562 ณ โรงแรมทีเค พาเลส แอนด์ คอนเวนชั่น

นายอดิทัต วะสินนท์ รองผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม แถลงข่าว “ดัชนีอุตสาหกรรมเดือนสิงหาคม 2562” วันที่ 24 กันยายน 2562 ณ อาคารสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม

นายอดิทัต วะสินนท์ รองผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม เป็นประธานเปิดงานสัมมนาเผยแพร่โครงการติดตามและประเมินผลการดำเนินการ ภายใต้แผนแม่บทบูรณาการพัฒนาอุตสาหกรรมศักยภาพ วันที่ 6 กันยายน 2562 ณ โรงแรมรามารการ์เด็นส์

สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม จัดงานวันคล้ายวันสถาปนา ครบรอบ 28 ปี
เมื่อวันที่ 4 กันยายน 2562 ในงานได้จัดพิธีรับวงสรององค์พระนารายณ์
และพระภูมิ กวาชฟ้าไตร เครื่องไทยธรรม และภัตตาหารแด่พระสงฆ์

